

ज्ञात्र्य hat, durch Missverständnis von दक्षिणा entstanden: *a sacrifice, thrice worshipping the sun in his southern declination.* — Vgl. ज्ञत्र्य.

ज्ञार्तिक m. pl. v. l. für जर्तिक im MBh.; vgl. LASSEN, Pentap. 64 (Cl. 9). TROVER in RĀGA-TAR. I, 550 (Cl. 9). Z. f. d. K. d. M. III, 209. fgg. LIA. I, 97, N. 2. 822. II, 877, N. 5 (wo die früheren Vermuthungen zurückgenommen werden).

ज्ञार्प nach ŚĀ. adj. = स्तुत्य (vgl. 3. ज्ञः): शेषं हि ज्ञार्पं वा विश्वामु नामु जोगुवे RV. 5, 64, 2. Viell. n. *Vertraulichkeit* (von 2. ज्ञः).

ज्ञार्पक m. *ein best. Thier*: न नाम कण्टकाकीर्णः कैटिल्यं लक्ष्यतां नयेत् । कालापेक्षी नित्यपतिः शरीरमिव ज्ञार्पकः ॥ RĀGA-TAR. 5, 321.

ज्ञाल 1) n. a) Netz, Geflechte, Fanggarn u. s. w. AV. 8, 8, 5. 8. तमसा-वृता जालेनाभिक्षिता इव 10, 1, 30. जालं शिरसि धेष्टनीयम् KĀTJ. Çr. 7, 4, 7. PĀR. GRH. 1, 16. KAUC. 16. zum Fischfang AK. 1, 2, 3, 16. 3, 4, 26, 202. H. an. 2, 488 (घनामय st. घनाय). MED. I. 19. MBh. 13, 2654. fgg. PAÑKĀT. 78, 14. 246, 14. KATHĀS. 24, 199. zum Vogelfang PAÑKĀT. 104, 14, 103, 1. 3. HIT. 9, 14. 13, 10. 16, 14. Bildlich: मोक्षजालमपास्य JĀG. 3, 119. MBh. 3, 25. शोकजालेन मृता विततेनाभिसंवृताम् R. 5, 18, 10. एवं मूत्रशैतस्त्वैस्तीर्क्ष्णजालानि तन्वते KATHĀS. 24, 199. — b) *ein aus Draht geflochtenes Netz, Panzerhemd, Haube von Draht u. s. w.*: प्रूरा क्षेममैर्जालैर्दृष्टिमाना इवाचलाः MBh. 6, 725. ह्रस्वजालप्रतिच्छन्न 3, 5252. चित्रा मालां चानुबद्धां सजालाम् 7, 76. शिरस्त्रजाल KUMĀRAS. 7, 59. (रथम्) लोक्षजालिश्च संकृन्नम् HARIV. 6882. जालसमिध्रपाव (सैन्य) 13886. — c) Gitter: (गवतैः) क्षेम-जालावृत्तिः R. 3, 61, 13. जालगवानकयुक्ता विमानसंज्ञः (प्रासादः) VARĀH. BRH. S. 53, 22. — d) Gitterfenster AK. 3, 4, 26, 202. H. an. MED. जाला-त्तरगते भानो M. 8, 132. JĀG. 1, 361. VIKR. 43. RAGH. 6, 43. 7, 5. MEGH. 33. 70. 90. VARĀH. BRH. S. 58, 1. BHĀG. P. 3, 11, 5. — e) Netz so v. a. *Verbindung, zusammenhängende, dichte Menge*, = समूह, वृन्द, गण AK. H. 1412. H. an. MED. जालविन्दु° KUMĀRAS. 7, 89. H. 1229. रेणु° HARIV. 13200. ÇIÇ. 4, 56. AMAR. 58. धूम° N. (BOPP) 16, 8. R. 5, 18, 10. RĀGA-TAR. 3, 59. रश्मि° VARĀH. BRH. S. 12, 17. प्रभा° RAGH. 10, 62. मरीचि° PAÑKĀT. 223, 2. अणु° R. 1, 28. मुमोच मायाविक्रितं शरजालम् MBh. 3, 672. fg. 11967. R. 1, 28, 23. 3, 33, 13. 6, 92, 5. RAGH. 10, 29. ÇRĀGĀRAT. 3. सायक-मैर्जालैः MBh. 4, 1853. तारा° R. 6, 68, 19. फलभरानतशालि° R. 3, 10. पुण्यद्रुमलता° BHĀG. P. 3, 21, 40. गुल्मैर्मञ्जरीजालधारिभिः MBh. 2, 355. RAGH. 9, 27. वृत्त° ad ÇĀK. 19. पर्वत° Bergkette HARIV. 9723. R. 4, 40, 23. 44, 19; vgl. गिरि°. शिला° MBh. 6, 219. मेघ° AK. 3, 4, 1, 15. MBh. 3, 11889. HARIV. 9741. R. 5, 7, 65. किङ्किणी° 9, 59. VARĀH. BRH. S. 42 (43), 7. घण्टा° R. 6, 106, 24. मुक्ता° MBh. 13, 1444. R. 4, 31, 7. MEGH. 64. 68. 94. मुक्ताफल° KUMĀRAS. 7, 89. इष्टम° R. 6, 96, 5. रथ° MBh. 6, 2792. तनु° MEGH. 71. मांससिराह्राद्यस्थिजालानि SUÇR. 1, 338, 10. 97, 6. मत्स्याण्ड-जाल Fischbrut 287, 13. नुद्राण्डमत्स्यजाल H. 1347, v. l. für ज्ञात. भ-त्सर्पान्निव वाग्जालैः PRAB. 20, 4. इन्द्र° BHĀG. P. 6, 16, 39. करण° GAUDAP. zu SĀMĀHJAK. 29. — f) *ein Ansatz zur Schwimmhaut* (an den Fingern und Zehen göttlicher Wesen und aussergewöhnlicher Menschen), *Schwimmhaut* (bei Wasservögeln): जालप्रथिताङ्गुलिः करः (bei Bha-
rata als Anzeichen eines künftigen Kākṛavartin) ÇĀK. 175. जालबन्धक-स्तपाद् von Buddha PENTAGL. 3, 28. Vgl. जालपाद्. — g) *eine best. Krankheit des Auges, bei welcher die Blutgefäße desselben, von Blut überfüllt,*

wie ein Netz erscheinen, SUÇR. 2, 311, 6. — h) *Knospe u. s. w.* (s. तारक 2) AK. H. an. MED. जालकासिनी HARIV. 9179. — i) = इन्द्रजाल Zaub-
H. 926. = दम्भ Betrüg TRIK. 3, 3, 392. H. an. MED. KATHĀS. 24, 199. — k) bisweilen mit ज्ञात Art verwechselt: एकैकं जालं बद्ध्वा विकुर्वन् ÇV-
TĀÇV. UP. 3, 3. आयुधजालानि *alle Arten von Waffen* R. 2, 40, 16 (R. GOBR. 2, 39, 19; °ज्ञातानि). — 2) m. (जालं = जलं [!] gaṇa ज्वलादि zu P. 3, 4, 140) a) N. eines Baumes, *Nauclea Cadamba Roxb.* (s. कदम्ब) H. an. MED. — b) *eine junge Gurke, ein junger Kürbiss* MATHURĀN. zu AK. bei WILS. — 3) f. ई *eine Gurkenart* (पेटालिका) AK. 2, 4, 4, 6. H. an. MED. Die zweite Bed. (Arzneimittel) bei WILS. beruht auf der Verwechslung von घोषधि (पेटालिकाघधी) mit घोषधि in MED. — Vgl. अनु, अयोजाल, इन्द्र°, गिरि°, वृक्षजाल, महाजाली.

जालकं (von जाल) 1) n. a) Netz, Geflechte, Gewebe (eig. und uneig.) MED. k. 91. पदेतदत्तर्हृदये जालकम् ÇĀT. BR. 14, 6, 11, 3. मन्तिकान्मशका-
न्वेशान् जालकानि च पश्यति SUÇR. 2, 313, 18. मर्कटस्य TRIK. 2, 3, 28. झ-
लक° RAGH. 9, 43. बद्धं कार्पाशरीषेराधि वदने घर्मान्भसां जालकम् ÇĀK. 29. RAGH. 9, 68. मञ्जरीणाम् R. 6, 13, 7. मृणाल° R. 1, 20. Menge ÇĀBDAR. im ÇKDR. — b) Gitter PAÑKĀT. III, 179. — c) Gitterfenster H. 1012 (ohne Angabe des Geschlechts, m. nach der v. l.) — d) Nest MED. — e) ein Bündel junger Knospen, = तारक AK. 2, 4, 1, 16. H. 1123. = कोरक MED. अमिन-
वैर्जालकिर्मलतीनाम् MEGH. 96. यूथिका° 27. °क्रीयमानसकृत्कार MĀLAV. 79. °मालिनी BHĀG. P. 8, 20, 17 (BURN.: ornée d'un collier de perles en forme de réseau). — f) Banane MED. — g) Betrüg (दम्भ) MED. — 2) m. N. eines Baumes BHĀG. P. 8, 2, 18. — 3) f. जालिका a) Netz, Fanggarn; s. मृग°. — b) Panzerhemd: तनुत्राणि विचित्राणि क्वचि जालिकास्तथा R. 3, 28, 26. = वस्त्रभिद् TRIK. 3, 3, 23. = वसनात्तर MED. — c) Spinne. — d) Banane MED. — e) कामासिका HĀR. 126. — f) Wittve (विध-
वा) TRIK. 2, 6, 4. MED. Statt dessen window (Fenster) in beiden Ausga-
ben bei WILS.; offenbar ein verlesenes widow. Wohl nach dem Haar-
netz, welches die Wittven viell. trugen, so benannt.

जालकर्मन् (जाल + क°) n. *Fischfang* MBh. 13, 2653.

जालकारक (जाल + का°) m. Spinne H. 1210. Netzmacher überh. ÇKDR. und WILS.

जालकि patron.; pl. N. pr. eines zu den Trigarta gezählten Volks-
stammes; जालकीय *ein Fürst dieses Stammes* Kār. zu P. 5, 3, 116.

जालकिनी f. *Schafmutter* TRIK. 2, 9, 24. H. 1277.

जालकीट (जाल + कीट) m. N. pr. eines Udīkja-Grāma gaṇa पल-
द्यादि zu P. 4, 2, 110. Davon adj. °कीटि° ebend.

जालक्रीय s. u. जालकि.

जालनीर्य (von जाल + नीर) n. *eine best. Pflanze mit giftigem Milch-
saft* SUÇR. 2, 232, 4.

जालगर्दभ (जाल + ग°) m. *ein best. Ausschlag* SUÇR. 1, 293, 15. 2, 118, 1. — Vgl. गर्दभद्, ज्वलारासभकामय, ज्वलाखरगद्, ज्वलागर्दभक.

जालगोषिका (जाल + गोषी) f. *ein best. zum Buttermachen dienen-
des Gefäß* TRIK. 2, 9, 19. ÇĀBDAR. im ÇKDR.

जालदण्ड (जाल + दण्ड) m. *Stab am Netz oder Fanggarn* AV. 8, 8, 5.
जालंधर (von जलंधर oder जालम्, acc. von जाल, + धर) m. N. pr. ei-
nes Landes, pl. N. pr. der Bewohner desselben, = त्रिगर्ता: H. 958.